

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 2/2009 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av lagen om medling i arbetstvister**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 mars 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om medling i arbetstvister (RP 19/2009 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Tarja Kröger, arbets- och näringsministeriet

- riksförlikningsman Juhani Salenius
- chefsjurist Timo Koskinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Markku Salomaa, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- direktör Markku Lemmetty, Akava r.f.
- specialrådgivare Simopekka Koivu, Finlands Näringsliv
- juridisk expert Outi Tähtinen, Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om medling i arbetstvister ändras.

Systemet med distriktsförlikningsmän för medling i arbetstvister mellan arbetsgivare samt arbetstagare och tjänstemän ska slopas. Enligt förslaget ska det i stället för distriktsförlikningsmän till medlingsuppgifter förordnas ett lämpligt antal förlikningsmän med hela landet som verksamhetsområde. En förlikningsman ska vara stationerad på Åland.

Riksförlikningsmannen, som statsrådet utnämner för viss tid, ska vara chef för förlikningsmännen. Statsrådet ska på framställning av riksförlikningsmannen förordna förlikningsmännen till deras uppgifter för tre år åt gången. De nuvarande distriktsförlikningsmännen ska fortsätta som förlikningsmän enligt den föreslagna lagen till utgången av mandatperioden.

Lagen avses träda i kraft sommaren 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Efter att systemet för medling i arbetstvister blev lagfäst har arbetsmarknadspolitiken och företagens praxis förändrats betydligt. Också arbetstvisterna är annorlunda numera. De handlar allt oftare om principiella ändringar i avtalsgränser och meningsskiljaktigheter om organisatorisk representativitet som är relevanta på riksplanel. Behovet av regionala förhandlingar har minskat.

I det förändrade läget på arbetsmarknaden har medlingsresurserna inte kunnat användas effektivt och flexibelt när förlikningsmännen förordnats utifrån den regionala distriktsindelningen. Förlikningsmännens uppgifter har fördelats ojämnt, dels mellan riksförlikningsmannen och distriktsförlikningsmännen, dels mellan distriktsförlikningsmännen i olika regioner. Samtidigt har det blivit svårt för förlikningsmännen att uppdatera och höja sin yrkeskompetens.

Regeringen föreslår att lagen om medling i arbetstvister ändras så att systemet med distrikts-

förlikningsmän slopas och att det i stället för distriktsförlikningsmän förordnas ett behövligt antal förlikningsmän i bisyssla som har hela landet som verksamhetsområde. Ålands särställning garanteras genom förordning. Riksförlikningsmannen kan förordna en förlikningsman med den expertis och specialkompetens som krävs i arbetstvisten i fråga.

Utskottet anser att den föreslagna ändringen är motiverad och behövlig. Ett flexibelt och effektivt förlikningssystem är viktigt för arbetsfreden, som bidrar till förutsebarheten och stabiliteten på arbetsmarknaden. Med tanke på att medlingsorganisationen ska vara effektiv och flexibel anser utskottet det påkallat att tillräckligt många förlikningsmän förordnas till uppgifterna och att förlikningsmännen i bisyssla har möjlighet att uppdatera och höja sin kompetens och utöka sin erfarenhet på olika avtalsområden.

Förslag till beslut

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 27 mars 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Anna-Maja Henriksson /sv
Arja Karhuvaara /saml
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kyllönen /vänst
Esa Lahtela /sd

Jari Larikka /saml
Markus Mustajärvi /vänst
Paula Sihto /cent
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vänst.

Sekreterare var

konsultativ tjänsteman Marjaana Kinnunen.